

Het Lucasevangelie spreekt op enkele plaatsen over een man en een vrouw. Het gaat dus over elke mens. Een man verliest een schaap en een vrouw is een drachme kwijt. Bij beide mensen is er iets mis gegaan. Er wordt niet over schuld gesproken. De man gaat op zoek naar het schaap en de vrouw steekt de lamp aan en veegt het hele huis schoon. *“Deel in mijn vreugde,”* zeggen ze allebei tot vrienden en burenen, want wat ze kwijt waren, hebben ze teruggevonden. Hun probleem is opgelost. Zo eenvoudig kan het leven zijn.

Zo eenvoudig is het leven echter niet altijd. Elke man, elke vrouw maakt fouten. Maar dat wordt niet door iedereen geduld. De farizeeën en de schriftgeleerden morren tegen elkaar omdat Jezus vreugde gunt aan zondaars en tollenaars, en zelfs met hen eet. Daarom vertelt Jezus in het Lucasevangelie een derde parabel, nu over een Vader, een beeld voor God.

De vader ziet zijn zoon vertrekken, de weide wereld in. Dat is moeilijk voor elke ouder. Er is bezorgdheid, misschien wel angst: wat gaat er van hem geworden? De vader heeft hem veel goeds meegegeven, maar wat gaat de zoon er mee doen? *In een verland verkwist hij alles.* Zoals een man een schaap verliest en een vrouw een drachme, verliest de jongste zoon heel zijn vermogen. Hij gaat op zoek naar een oplossing: varkens hoeden. Wat een gruwel voor een Jood. En als de honger toeslaat, krijgt hij zelfs niet de peulen die de varkens eten.

De zoon gaat op zoek naar een betere oplossing voor zijn probleem: *“Ik zal naar mijn vader gaan”*. En hij bedenkt zeer goed wat hij zal zeggen. Is dat uit zelfbehoud of is

het een echte bekering? Het doet er blijkbaar niet toe in dit verhaal. De vader ontvangt zijn zoon met open armen. *Hij zag hem in de verte al aankomen.* Letterlijk staat er ‘toen hij nog ver was’. Hoe ver hij ook was, letterlijk en figuurlijk, de zoon is nooit weg geweest uit het hart en uit de liefde van de vader. Daarom wil de vader hem niet behandelen als een dagloner. Hij is en blijft zijn zoon. Meer nog: met *het mooiste gewaad, een ring aan zijn vinger en sandalen* wordt de zoon helemaal in eer hersteld.

De vader mort niet zoals de farizeeën en de schriftgeleerden. Hij nodigt iedereen uit om feest te vieren. Wat is er te vieren? Niet een of andere ‘bekering’, maar wel het leven zelf: *“deze zoon van mij was dood en is weer tot leven gekomen, hij was verloren en is teruggevonden.”* De vader kijkt niet zozeer naar het verleden. Hij kijkt vooruit. Jezus heeft dat goed begrepen. Daarom ontvangt Hij tollenaars en zondaars en eet Hij met hen. Zo zit het feest van het Rijk Gods in elkaar.

Er is er in de parabel toch één die begint te morren: de oudste zoon. Hij getuigt niet van enige verbondenheid. Hij spreekt zijn vader niet aan met ‘vader’ (de jongste deed dat wel) en hij spreekt over ‘die zoon van u’, niet over ‘mijn broer’. De oudste zoon is enkel bekommerd om zichzelf, met veel zelfbeklag. In de veroordeling van zijn broer slaat zijn verbeelding op hol: *‘die zoon van u die uw vermogen heeft verkwanseld aan de hoeren’*. Boosheid en zelfbeklag zorgen ervoor dat hij het zicht op de werkelijkheid verliest aan negatieve verbeelding. De oudste zoon is zoals de farizeeën en de schriftgeleerden. Het is eigenlijk van alle tijden, als mensen boos zijn.

De vader houdt ook voor zijn oudste zoon zijn armen open, evenzeer als voor de jongste: *‘We kunnen toch alleen maar feestvieren en blij zijn?’*

De parabel eindigt zonder het antwoord van de oudste zoon. Gaat hij binnen om feest te vieren of blijft hij buiten? Typisch voor een parabel. Hij daagt de lezers (ons) uit om het verhaal verder te schrijven. We kunnen niet anders dan een standpunt innemen.

Immers ieder van ons is wel eens ‘oudste broer of zus’. We ergeren ons wel eens – terecht of ten onrechte – aan iemand die fouten gemaakt heeft, iemand die ons gekwetst heeft of iemand die anders is of denkt dan wij. Dan zijn er twee houdingen mogelijk.

Zoals de vader kunnen we open staan voor verzoening. We kunnen kiezen voor verbondenheid, ook al staat de ander ‘ver’ van ons. Rond de tafel zitten, naar elkaar luisteren en empathie laten groeien, dat is de aanzet om *feest te vieren en blij te zijn*. Zo gebeurt het feest van het Rijk Gods.

Zoals de oudste zoon kunnen we onszelf verliezen in gemor en zelfbeklag. Dan blijven we oordelen en veroordelen, met het gevaar dat onze fantasie alles erger en erger maakt. Veel feest komt daar niet van. We maken de ander en ook onszelf alleen maar ongelukkig.

Kiezen voor leven maakt dat we kunnen blij zijn en feest vieren: het Rijk Gods is dichterbij dan we denken. Voor elke man, voor elke vrouw, dank zij God.

God, Vader,
wij danken U
omdat Gij ons steeds weer
met open armen ontvangt.

Gij oordeelt en veroordeelt niet,
Gij zijt een en al liefde.
Wat er ook gebeurt,
wij zijn nooit ver weg van U.

Help ons om te groeien
in die levenshouding,
in onze relaties
met onze medemensen.

Help ons
om de rijkdom van verscheidenheid
te zien en te waarderen
en daar zelf van te groeien.

Moge zo uw Rijk komen
en ons blij maken.
Moge uw vreugde steeds
deel uitmaken van ons leven.

Amen.

Schilderij: Sieger Köder.

In het licht van Gods woord

*Een man,
een vrouw
en God*